יום ד', ג' בחשון תשס"ד (29 באוקטובר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

לפעמים, אחרי שזורעים, הנבט החדש צריך להאבק מול מכשולים בקרקע בכדי שיוכל להושיט את שורשיו. כך בעולם הטבע, כך, כנראה, גם בחיי האדם והאומה.

בימים אלה, הראשונים של חודש חשון, חודש הזרע, כ- 8 שנים לאחר שמדינת ישראל קמה לתחייה, בשנת תשי"ז (1956-5717), נמצאנו עדיין במאבק על עצם קיומנו. עוד לפני פרוץ **מבצע קדש** ('מלחמת סיני') – היום, לפי התאריך הלועזי – עברה המדינה סידרה של מתקפות מידי האויב הירדני בעיקר.

1956 **היתה אחת השנים הסוערות ביותר שידעה ישראל** מאז הקמתה. תקריות לאורך הגבולות וחדירת מסתננים ואנשי פידאיון היו עניין כמעט יומיומי. ישראל לא יכלה להמשיך במצב זה לאורך זמן. הרמטכ"ל, משה דיין, דחף להכרעה צבאית עוד בשלהי 1955. בן-גוריון, שחזר באותה עת לתפקיד רה"מ, עיכב בעדו. הוא ביקש לחזק את צה"ל ועמד על כך שישראל תיהנה מתימוכין מעצמתיים. ביולי 1956 נראה היה שהדבר מתקרב לידי מימוש. מצרים הלאימה את חברת תעלת סואץ וקוממה נגדה את בריטניה וצרפת, שהיו להן מניות בתעלה. שתי מעצמות אלה התחילו לתכנן מבצע צבאי נגד מצרים. ...

בינתיים החמיר המצב בגבול ירדן, והדבר הסיט את תשומת-הלב הבינלאומית מההכנות בגבול הדרומי. התקפות הפידאיון התרבו ובתגובה, גם פעולות-הגמול נגדן בחודשים ספטמבר-אוקטובר. ביניהן:

ה' בתשרי (10 בספטמבר) – אש ירדנית בגבול הר חברון. לצה"ל 7 הרוגים.
ז' בתשרי (12 בספטמבר) – רצחו מסתננים ירדנים 3 שומרים דרוזים בערבה.
י"ח בתשרי (23 בספטמבר) – ירו הירדנים לתוך קהל המשתתפים בכנס ארכיאולוגים בקיבוץ רמת רחל. התוצאה היתה קטלנית: 4 הרוגים ו- 17 פצועים. ממשלת ירדן שחששה מפעולת גמול נוספת, ניסתה לשכנע את ישראל שמדובר בפעולה של חייל מטורף.
י"ט בתשרי (24 בספטמבר) – נרצחו שני יהודים נוספים: טרקטוריסט ממעוז חיים נחטף ונרצח ליד גשר שייח' חוסיין בעמק בית-שאן, וצעירה ממושב עמינדב נרצחה במהלך קטיף תאנים בשדות המושב.
כ"ט בתשרי (4 באוקטובר) – מסתננים מירדן הרגו 5 ישראלים בכביש סדום-באר שבע.
ד' בחשון (9 באוקטובר) – שוב, מסתננים מירדן הרגו 2 יהודים ליד אבן-יהודה.
ה' בחשון (10 באוקטובר) – ביצע צה"ל את פעולת-הגמול הקשה מכולן – **הפשיטה על משטרת קלקיליה**. היתה זו הפעולה הצבאית הגדולה ביותר מאז מלחמת השחרור. גם התוצאות היו כבדות: 88 לגיונרים נהרגו, לצה"ל 18 הרוגים ו- 60 פצועים.

לכל ההתקפות הללו הגיב צה"ל תוך יממה בפעולת-גמול, האמורה לשדר מסר ברור לתוקפים, אך הן לא נתנו את התוצאות המקוות. גם מספר האבידות הישראליות בפעולות אלה עלה. היה צורך להכריע אף בנקודה זו... בעוד כל העיניים מופנות לגזרת ירדן, יצא צה"ל למלחמה בחזית מצרים. [ספר המאה\ישראל 50]

נשאלתי אתמול על אודות המקום המוזכר בעניין המפקד, "**מגדל גד**". על-אף עיסוקיי הרבים באינטרנט, אני עדיין איש-ספר, ובדקתי את העניין ב"כל מקום ואתר". שם כתוב: במרץ 1949, הוקם מושב שנקרא מגדל-גד. [איך זה מסתדר עם התאריך של אתמול, חשון 1948?] המושב פוזר באוקטובר 1949, והיישוב התקיים כעיירה עד 1951, עת נוסדה עיריית מגדל- אשקלון. ב-1950 החלה בניית השכונה "אפרידר", שהתקיימה כרשות עצמאית עד 1955. אז אוחדה עם מגדל-אשקלון, תחת השם אשקלון.

"כי לא יטוש ה' עמו, ונחלתו לא יעזוב." [תהלים צ"ד 14]
מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **רביעי**

בשמחה ובטוב לב, בתפילה ליום נעים לכל בית ישראל!

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל